

Kyýamat baradaky gürrüňleriň örüsü giňeýär

Category: Kitapcy, Publisistika, Sözler

написано kitapcy | 26 января, 2025

Kyýamat baradaky gürrüňleriň örüsü giňeýär KYÝAMAT BARADAKY GÜRRÜŇLERİŇ ÖRÜSİ GIŇEÝÄR

Ýadro urşy, klimat üýtgeşmeleri, köpcülikleýin ýokanç keseller, emeli aň boýunça gorky-howatyrlanmalar çekişmeleriň temasyny üýtgedýär

Emeli aň, uruşlar, klimat üýtgeşmeleri we köpcülikleýin ýokanç keseller baradaky gorky-ünjiler «kyýamat» hakda has köp gürrüň edilmegine sebäp bolýar.

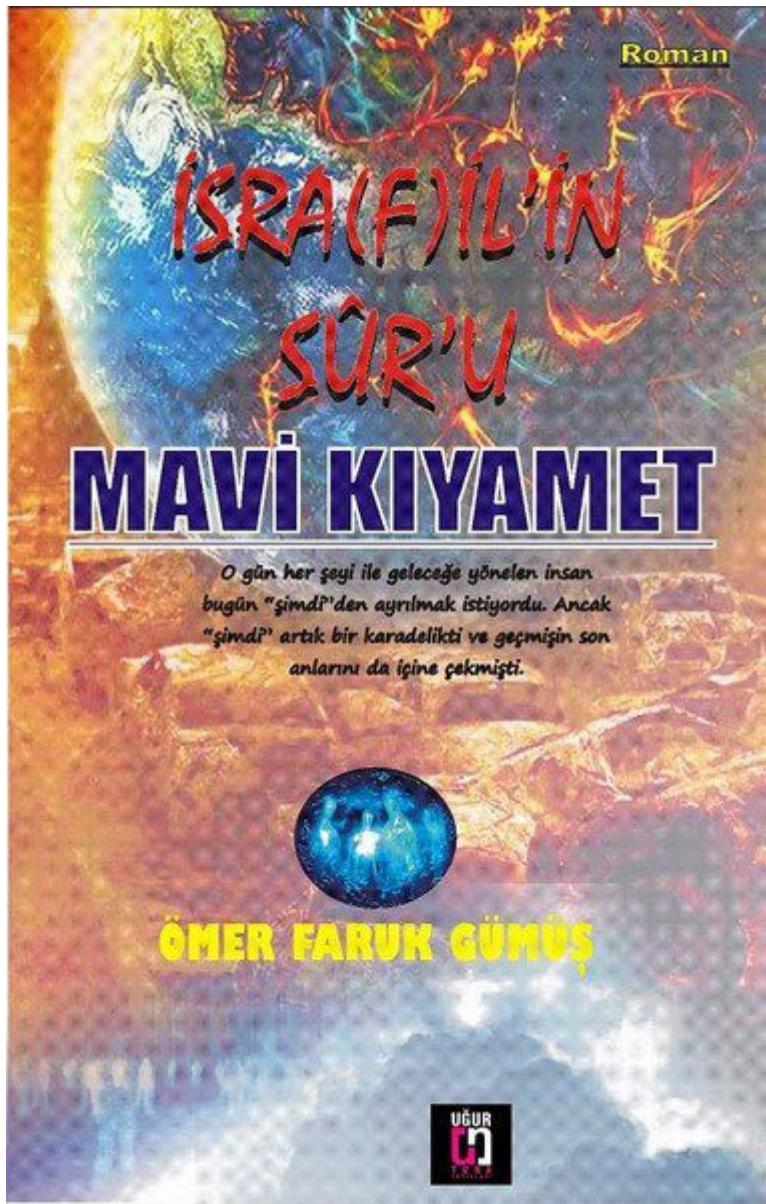
ABŞ-nyň Wermont ştatyndaly Middlebury Kolležiniň professorlary Erik Bleýçdir Kristofer Staryň analizine görä, «ahyrzaman» indi giňden ýaýran, ýöne aşsamlyk naharynyň ürküziji gürrüňine öwrüldi.

Bleýç we Star «StudyFinds» üçin ýakynda bilelikde ýazan makalasynda öñe çykan dört «kyýamat» temasynyň mediýadaky habarlaşdyrylma ugurlaryny analiz etdi: Ýadro urşy, köpçülikleýin ýokanç keseller, klimat üýtgeşmeleri, emeli aň. Barlagçylar mediýada kyýamat baradaky çekişmeli gürrüňleriň «jemgyyetçige hökmüni ýöredýän gaýgy-aladalar üçin barometr» bolup ulylyp bilinjekdigini öñe sürýär.

ABŞ-nyň üç «The New York Times», «The Wall Street Journal», «The Washington Post» gazetlerinde 1980-nji ýyl bilen 2023-nji ýyl aralygynda «kyýamat» ýa-da «kyýamat bilen baglanyşykly» sözleriň geçen makalalary analiz edildi.

Dini temaly we güýmenje makalalar süzgüçden geçirildi, şondan soň dört kyýamat endişesiniň birinden ýa-da has köpüsinden söz açýan 9 müň 380 makala galdy: Ýadro urşy, köpçülikleýin ýokanç keseller, klimat üýtgeşmeleri, emeli aň.

Gyzyklanmalar agzalan döwürde dört temadanam gürrüň edýän makalalarda durnukly artys bolýandygyny görkezýär.

Munuň bilen birlikde iň köp edilen endişeler onlarça ýyldan soň üýtgeýär. Emeli aň birinji gezek 2023-nji ýylda ýadro urşundan has köp kyýamat çekişmeleri bilen baglanyşyklykda ýetirildi.

Bu analiz esasy gorkynyň ýadro urşunyň bolan «Sowuk uruşyň» soňlanmagyndan, munuň keseller we klimat üýtgesmeleri tarapyndan yzda galdyrylan 90-njy ýyllara çenli gorky-ünjileriň nähili ösendigini synlaýar.

Makalada «2000-nji ýyllara gelinende gazetleriň gyzyklanmasý günüden-göni daşky gurşawyň gaýgysyna ýonelipdi we 2010-njy ýyllarda bu ýonelme hasam artdy» diýilýär.

Koronawirus pandemiýasynyň başlan 2020-nji ýylynda «kyýamat» we «kyýamat bilen baglanyşykly» saglygy goraýyş ulgamynyň işine we ýokanç kesele bagışlanan makalalar aşa köpeldi.

Professorlar 2010-njy ýyllar bilen deňesdirende 2020-nji

ýyllarda ýokanç keseli kyýamat bilen baglanyşdyrýan habarlaryň üç esse köp berilendigini aýdýar.

Şol sanda, emeli aň 2015-nji ýyla çenli mediýada ýeke ýerde agzalmadygam bolsa, «soňky tehnologiki ösüşleriň 2023-nji ýylda ilkinji gezek ýadro gorkularyndan has köp emeli aňyň üstünde durup geçýän kyýamat makalalarynyň ýazylmagyna sebäp bolandygyny» aýdýarlar.

«Pew» ylmy-barlag merkeziniň 2022-nji ýylda geçiren pikir soralsygy eýýäm kämillik ýaşyna ýeten her on amerikan raýatyndan biriniň «ahyrzamanda ýasaýandygyna» ynanýandygyny ýüze çykarypdy.

Munuň bilen birlikde bu pikir soralsygy şol sanda 58%-niň beýle pikiriniň ýokdugyny we «ýokary bilimi bolmadyk amerikanlaryň ýokary bilimli raýatlara garanda adamzadyň soňunuň golaýlaşandygyna ynanma ähtimallygynyň has artykdygyny» görkezipdi.

Maýk BEDIGAN.

Şenbe, 04.05.2024 ý. Publisistika